

Bryssel, 23. syyskuuta 2026
(OR. en)

13528/26

COASI 180
ASIE 40
CFSP/PESC 1496
PE 107
WTO 104
COHOM 119
ECOFIN 1210
MACAO 1

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	JOIN(2026) 21 final
Asia:	YHTEINEN KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE Macaon erityishallintoalue Vuosikertomus 2025

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja JOIN(2026) 21 final.

Liite: JOIN(2026) 21 final

EUROOPAN
KOMISSIO

UNIONIN ULKOASIOIDEN
JA TURVALLISUUSPOLITIIKAN
KORKEA EDUSTAJA

Bryssel 22.9.2026
JOIN(2026) 21 final

YHTEINEN KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

Macaon erityishallintoalue

Vuosikertomus 2025

YHTEINEN KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

MACAON ERITYISHALLINTOALUE

VUOSIKERTOMUS 2025

Yhteenveto

Siitä lähtien, kun Macao vuonna 1999 palautettiin Kiinan kansantasavallalle, jäljempänä 'Kiina', Euroopan unioni (EU) ja sen jäsenvaltiot ovat seuranneet tiiviisti Macaon erityishallintoalueen poliittista ja taloudellista kehitystä "yksi maa, kaksi järjestelmää" -periaatteen puitteissa. EU tukee tätä periaatetta ja sen täytäntöönpanoa Macaon peruslain mukaisesti. Peruslain tarkoituksena on varmistaa, että elämäntapa, oikeusvaltioperiaate sekä perusoikeuksien ja -vapauksien suoja säilyvät Macaossa muuttumattomina vuoteen 2049 asti.

Euroopan parlamentille vuonna 1999 annetun sitoumuksen mukaisesti komissio ja korkea edustaja, varapuheenjohtaja laativat vuosittain kertomuksen tilanteen kehittymisestä Macaossa. Kertomuksessa on vuosien varrella kiinnitetty erityistä huomiota "yksi maa, kaksi järjestelmää" -periaatteen täytäntöönpanoon ja Macaon itsehallintoon maan peruslain mukaisesti.

Tämä 26. vuosikertomus koskee kehitystä vuonna 2025. Poliitiikan näkökulmasta itsehallinto ja ainakin vuoteen 2049 asti suojeltavat perusvapaudet ja -oikeudet rapautuivat edelleen vuoden aikana. Merkittäviä tapahtumia vuoden aikana olivat i) kahdeksannet lainsäädäntöneuvoston vaalit ja ii) ensimmäinen pidätys kansallisen turvallisuuden turvaamista koskevan lain nojalla.

EU:n tiedottaja antoi julkilausuman seuraavasta aiheesta:

- 2. elokuuta 2025 – tiedottajan julkilausuma Au Kam Sanin pidätyksestä¹.

Macaon BKT kasvoi vuonna 2025 yhteensä 4,7 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Tämä oli kolmas peräkkäinen kasvuvuosi, mutta talous ei ole vieläkaan täysin elpynyt covid-19-pandemiaa edeltäneelle tasolle. Talouskasvua tuki Macaoon saapuvien matkailijoiden määrän ja rahapelitulojen kasvu. Macaon ilmoituksen mukaan matkailijoita oli 40,1 miljoonaa vuonna 2025. Tämä oli ensimmäinen kerta covid-19-pandemian päättymisen jälkeen, kun matkailijoiden määrä ylitti pandemiaa edeltäneen tason. Matkailijoiden määrän kasvusta huolimatta rahapelitulot eivät kuitenkaan palautuneet pandemiaa edeltäneelle tasolle.

EU oli vuonna 2025 Macaon toiseksi suurin kauppakumppani tavarakaupassa, ja sen osuus Macaon kokonaiskaupasta oli 26,0 prosenttia. Kauppatase oli ylijäämäinen EU:n hyväksi. EU oli Macaon kolmanneksi suurin suora ulkomainen investoija vuonna 2024 (viimeisimmät saatavilla olevat tiedot).

I. Poliittinen ja sosiaalinen kehitys

¹ "Statement by the Spokesperson on the arrest of Au Kam San", 2. elokuuta 2025, saatavilla osoitteessa https://www.eeas.europa.eu/eeas/macao-statement-spokesperson-arrest-au-kam-san_en.

Kahdeksannet lainsäädäntöneuvoston vaalit pidettiin 14. syyskuuta. Suorilla vaaleilla valittiin 14 lainsäätäjää, ja eri yhteiskunnallisten alojen yhdistykset valitsivat epäsuorasti 12 lainsäätäjää. Lisäksi hallintojohtaja Sam Hou Fai nimitti 29. syyskuuta seitsemän lainsäätäjää. Kyseiset 33 lainsäädäntöneuvoston jäsentä vanhoivat valansa 16. lokakuuta.

Suorien vaalien äänestysprosentti oli 53,35 prosenttia. Äänensä antoi 175 272 henkilöä. Äänestysprosentti oli kolmanneksi alhaisin vuonna 1999 tapahtuneen palautuksen jälkeen huolimatta hallituksen ja yksityisten yritysten tarjoamista äänestyskannustimista. Vaalit voitti virassa olleen veteraanilainsäätäjän José Pereira Coutinhon johtama New Hope -ryhmä. Se sai ennätykselliset 43 361 ääntä eli noin neljänneksen kaikista annetuista äänistä.

Hylättyjä ääniä oli ennätykselliset 13 040. Viranomaiset ottivat käyttöön uuden järjestelyn, jolla estettiin tiedotusvälineitä osallistumasta hylättyjen äänen tarkasteluistuntoon. Prosessin valokuvaaminen ja videokuvaaminen eivät edelleenkään olleet sallittuja.

André Cheong, joka toimi aiemmin hallinto- ja oikeusasioista vastaavana valtiosihteerinä, nimitettiin lainsäätäjäksi, ja lainsäätäjät valitsivat hänet yksimielisesti lainsäädäntöneuvoston puheenjohtajaksi 16. lokakuuta. Se, että ensikertalainen lainsäätäjäksi valitaan johtavaan asemaan, on ennennäkemätöntä Macaon lainsäädäntöelimen historiassa.

Vaaleja seurasi päävirkamiesten vaihtuminen. Cheongia seurasi aiemmin turvallisuusasioista vastaavana valtiosihteerinä toiminut Wong Sio Chak. Wongin korvasi entinen pääsyyttäjä Chan Tsz King.

Korruptionvastainen komissio ilmoitti 6. marraskuuta siirtäneensä syyttäjänvirastolle kaksi lainsäädäntöneuvoston vaaliprosessiin liittyvää tapausta, mukaan lukien väitetyn vaalikorruptiotapauksen, jossa epäilty lupasi sosiaalisen median alustalla äänestää ehdokasta, joka voisi tarjota rahallisen palkkion.

Ennen vaaleja 15. heinäkuuta lainsäädäntöneuvoston vaalilautakunta epäsi ehdokkuuden 12 ehdokkaalta kahdelta ehdokaslistalta. Vaalilautakunnan mukaan ehdokkaat eivät noudattaneet peruslakia eivätkä olleet uskollisia Macaon erityishallintoalueelle. Yksi asianosaisista oli tuolloin virassa ollut lainsäätäjäksi, joka oli läpäissyt saman poliittisen taustaselvityksen vuonna 2021, jolloin viranomaiset epäivät ehdokkuuden demokratiaa puolustavilta ehdokkailta ensimmäistä kertaa. Päätökseen ei voinut hakea muutosta.

Vaalilautakunnan puheenjohtaja selitti samana päivänä 15. heinäkuuta, että epäämispäätös tehtiin kaupungin kansallisen turvallisuuden suojelukomitean – jonka puheenjohtajana toimi hallintojohtaja – antamien arviointilausuntojen perusteella. Keskushallinnon Macaon-yhteystoimistossa työskentelevät Manner-Kiinan virkamiehet toimivat myös kansallisen turvallisuuden suojelukomitean palveluksessa. Tämä järjestely antaa keskushallinnolle mahdollisuuden vaikuttaa suoraan Macaon paikallisen lainsäädäntöelimen vaaleihin.

Hallitus huomautti 15. heinäkuuta julkaistussa erillisessä lausunnossa, että vaikka ehdokkaan ei katsota syyllistyneen toimiin, joiden ei katsota olevan peruslain mukaisia tai uskollisia erityishallintoalueelle, ehdokkaan ehdokkuus on evättävä, koska tämä on avustanut tai auttanut muita tällaisten toimien toteuttamisessa. Lausunnossa viitattiin vuonna 2024 hyväksyttyyn Macaon erityishallintoalueen lainsäädäntöneuvostoa koskevaan muutettuun vaalilakiin.

Lisäksi lausunnossa todettiin, että jos jonkin ehdokaslistalla olevan ehdokkaan ei katsota noudattavan peruslakia tai olevan uskollinen erityishallintoalueelle sen vuoksi, että tämä on esittänyt vilpillisessä mielessä tehtyä ankaraa arvostelua tai halventavia, solvaavia tai loukkaavia väitteitä, jotka liittyvät Kiinan kansankongressin ja sen pysyvän komitean lakeihin ja päätöksiin, muidenkaan samalla listalla olevien ehdokkaiden, jotka ovat ottaneet vastaan tällaisen ehdokkaan tukea vaaleja varten, ei voida katsoa noudattavan peruslakia ja olevan uskollisia erityishallintoalueelle.

Lainsäädäntöneuvoston vaalilautakunta hylkäsi 18. heinäkuuta Tim Wong Tak Loin ja hänen Livelikelihood Power in Macao -vaaliryhmänsä valituksen siitä, että heidän ehdokkuutensa vaaleissa oli evätty. Komitea totesi toistamiseen, että epäämispäätökseen ei voi hakea muutosta. Se suostui kuitenkin palauttamaan ehdokasmaksun ryhmälle.

Entinen demokratiaa puolustava lainsäätäjät Antonio Kuok Cheong Ng kertoi sosiaalisessa mediassaan 12. syyskuuta saaneensa viranomaisilta määräyksen lähteä Macaosta kymmeneksi päiväksi vaalikauden aikana.

Entinen demokratiaa puolustava lainsäätäjät Sunny Au pidätettiin 30. heinäkuuta Macaon kansallista turvallisuutta koskevan lainsäädännön nojalla. Hänen väitettiin tehneen salaista yhteistyötä ulkomaisten tahojen kanssa. Tämä oli ensimmäinen kerta, kun viranomaiset vetosivat kansallisen turvallisuuden turvaamista koskevaan lakiin, jota oli muutettu viimeksi vuonna 2023, jotta se vastaisi paremmin Manner-Kiinan turvallisuuslakeja.

Sunny Au on pidätyksestään lähtien pidetty tutkintavankeudessa, joka voi kestää enintään kolme vuotta. Aun vaimo määrättiin todistajaksi, ja hänen oli ilmoitauduttava syyttäjänvirastolle antaakseen todistajanlausunnon 31. heinäkuuta. Pidätyksen ilmoitettiin liittyvän Taivaallisen rauhan aukiolla 4. kesäkuuta 1989 tapahtuneen verilöylyn vuosipäivää koskevan aineiston antamiseen Chinese Alliance for Democracy -ryhmälle. Kyseessä on Yhdysvalloissa toimiva ryhmä, joka tukee demokraattista toimintaa Kiinassa.

Au oli saanut kesäkuun 4. päivän vuosipäivää edeltäneiden kymmenen päivän aikana useita ”huolestuneita” puheluita. Au oli kuitenkin kertonut tiedotusvälineille, ettei hän tuntenut oloaan painostetuksi. Hän julkaisi Facebookissa aiempien vuosien tapaan tekstejä kyseisestä historiallisesta tapahtumasta.

Hallintojohtaja Sam Hou Fai piti 18. marraskuuta toisen linjapuheensa. Hän lupasi edistää talouden monipuolistamista, tehostaa hallintoa, parantaa ihmisten toimeentuloa ja syventää Macaon integroitumista kansalliseen kehitykseen.

Hänen hallintonsa aikoo lisäksi vaatia kaikkia nykyisiä ja tulevia virkamiehiä vannomaan valan, jossa he vakuuttavat noudattavansa Macaon peruslakia ja olevansa uskollisia erityishallintoalueelle. Tämän linjauksen tarkoituksena on vahvistaa periaatetta, jonka mukaan Macaota hallinnoivat isänmaanystävät (”patriots administering Macao”).

Portugalilainen tuomari Rui Carlos dos Santos Pereira Ribeiro erosi virastaan toisen oikeusasteen tuomioistuimessa. Irtisanoutuminen astui voimaan 1. marraskuuta. Ainoa Macaossa enää toimiva portugalilainen tuomari Jerónimo Alberto Gonçalves Santos ylennettiin 12. joulukuuta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimesta toisen oikeusasteen tuomioistuimeen. Nimitys tuli voimaan 1. tammikuuta 2026.

Portugalin pääministeri Luís Montenegro vieraili Macaossa 9.–10. syyskuuta. Pääministeri ilmoitti, että **Macaon ja Portugalin sekakomitean kokous** pidetään Macaossa 4.–6. helmikuuta 2026, lähes seitsemän vuotta edellisen istunnon jälkeen.

Hallintojohtaja Sam Hou Fai totesi Portugalin, Camõesin ja portugalilaisten yhteisöjen päivän juhlatilaisuudessa 10. kesäkuuta, että portugalilainen yhteisö oli edistänyt merkittävästi ja johdonmukaisesti eri yritysten tervettä kehitystä Macaossa. Sam ilmaisi kiitollisuutensa portugalilaisen yhteisön vankkumattomasta tuesta Macaon hallitukselle, sen Macaon hallituksen kanssa tekemästä yhteistyöstä ja sen panoksesta Macaon sosioekonomiseen kehitykseen.

Supertaifuuni Ragasa iski Macaoon 24. syyskuuta. Meteorologian ja geofysiikan virasto antoi sen vuoksi korkeimman varoitussignaalin (nro 10, hurrikaanisignaali), sillä keskimääräinen tuulennopeus oli yli 118 kilometriä tunnissa. Myrsky oli Tyynenmeren luoteisosan voimakkain trooppinen sykloni vuonna 2025. Tehokkaan valmistautumisen ansiosta kaupungissa ei tapahtunut kuolemantapauksia ja vain kahdeksan loukkaantui.

Oikeudet, vapaudet ja yhtäläiset mahdollisuudet

Keskushallinto ja Macaon hallitus toimittivat säännöllisin väliajoin laadittavan raporttinsa Yhdistyneiden kansakuntien kidutuksen vastaiselle komitealle 3. helmikuuta 2025, kuusi vuotta määräajan jälkeen. Raportti oli alun perin määrä toimittaa vuonna 2019. Macaon hallitus esitti yksityiskohtaisesti toimensa, joilla pyritään noudattamaan kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen yleissopimuksen vaatimuksia. YK:n kidutuksen vastainen komitea oli viimeisimmässä, vuonna 2016 antamassaan loppupäätelmässä esittänyt huolensa siitä, ettei perheväkivaltaa koskevaa lakia ollut laajennettu koskemaan kaikkia intiimissä suhteissa olevia henkilöitä heidän seksuaalisesta suuntautumisestaan riippumatta. Macaon hallituksen viimeisimmässä raportissa ei kuitenkaan käsitelty tätä asiaa.

Macao toimitti 5. joulukuuta 2025 kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen sopimusvaltion raporttinsa loppupäätelmiin liittyvistä jatkotoimista. Loppupäätelmissä kehoitettiin tarkistamaan lakia nro 2/93/M (kokoontumis- ja mielenosoitusoikeudet), jotta estetään kaikki mielivaltaiset tulkinnat, jotka voivat aiheettomasti rajoittaa oikeutta kokoontumisvapauteen. Vastauksena tähän kehotukseen Macaon viranomaiset totesivat toistamiseen, että poliisilla on velvollisuus varmistaa, että julkiset kokoontumiset ja mielenosoitukset toteutetaan laillisesti ja järjestyksenmukaisesti, jotta vältetään vakavat vaikutukset kansalliseen turvallisuuteen.

Työntekijöiden oikeuksien osalta hallintoneuvosto hyväksyi 24. lokakuuta 2,9 prosentin (yhden patacan tunnissa) korotuksen vähimmäispalkkaan. Vähimmäispalkkaa nostettiin näin ollen 34 patacasta (3,7 euroa) 35 patacaan (3,8 euroa). Korotus tuli voimaan 1. tammikuuta 2026. Hallituksen arvion mukaan tämä toimenpide vaikuttaa noin 18 200 henkilöön eli 4,4 prosenttiin koko työvoimasta.

Kokoontumisvapauteen kohdistui edelleen paineita. Taivaallisen rauhan aukiolla vuonna 1989 tapahtuneen verilöylyn vuosipäivänä ei ole järjestetty julkista muistojuhlaa neljään peräkkäiseen vuoteen.

Poliisi pidätti 1. toukokuuta miehen, joka osoitti yksin mieltään vastustaen siirtotyöläisten läsnäoloa Macaossa. Lainvalvontaviranomaiset syyttivät miestä kokoontumis- ja mielenosoitusoikeuksia koskevan lain rikkomisesta. Lisäksi työntekijöiden oikeuksia ajava Macau People Power -ryhmä joutui perumaan suunnitellun työväenpäivän mielenosoituksen poliisin painostuksen vuoksi. Ryhmän puheenjohtaja selitti, että hän oli esittänyt huhtikuussa virallisen pyynnön järjestää mielenosoitus, mutta poliisi kutsui hänet toistuvasti keskustelemaan valmiussuunnitelmista, jotka koskevat hallitsemattomia olosuhteita, kuten mielenosoittajia, jotka käyttävät hyväkseen tilaisuutta aiheuttaen ongelmia. Ryhmä päätti lopulta pidättäytyä julkisesta toiminnasta ja toimittaa sen sijaan vetoomuskirjeen hallintojohtajalle.

Myös **lehdistönvapaus ja sananvapaus** olivat edelleen uhattuina. Riippumaton tiedotusväline All About Macau ilmoitti 30. lokakuuta lopettavansa toimintansa joulukuun 20. päivän jälkeen. All About Macau selitti, että päätös tehtiin huolellisen harkinnan jälkeen lisääntyneen painostuksen ja kasvaneiden riskien vuoksi. Hallituksen tiedotustoimisto oli ilmoittanut lokakuussa All About Macaulle, että sen rekisteröinti oli poistettu lehdistölain (laki nro 7/90/M) nojalla ja että se ei enää täyttänyt lakisääteisiä edellytyksiä harjoittaa asiaankuuluvaa toimintaa.

Huhtikuussa 2025 kolmea All About Macaun toimittajaa vastaan käynnistettiin rikostutkinta pyrkimyksistä osallistua lainsäädäntöneuvoston kokoukseen, joka olisi tavallisesti ollut avoin yleisölle ja lehdistölle. Eurooppalaisten toimittajien ja viestinnän ammattilaisten liitto Aasiassa (Society of European Journalists & Communication Professionals in Asia) tuomitsi antamassaan lausunnossa toimittajien pääsyn epäämisen ja pidättämisen. Lisäksi kahdelta All About Macaun toimittajalta evättiin pääsy lainsäädäntöneuvoston rakennukseen kesäkuussa, kun he pyrkivät osallistumaan lainsäädäntöelimen julkishallinnollisten asioiden seurantakomitean pitämään lehdistötilaisuuteen, jossa käsiteltiin muun muassa paikallisten työntekijöiden koulutusta ja työllistymistä.

Mahdollisuudet hlbtiq+ -henkilöiden oikeuksien puolustamiseen olivat rajalliset. Kolmannet Macaon kansainväliset queer-elokuvafestivaalit pidettiin 30. toukokuuta – 21. kesäkuuta useiden EU:n jäsenvaltioiden konsulaattien tuella.

II. Taloudellinen kehitys

Macaon talous kasvoi vuonna 2025 kolmatta vuotta peräkkäin. Tämän kertomuksen laatimisajankohtana saatavilla olleiden alustavien lukujen mukaan **Macaon BKT kasvoi** vuonna 2025 yhteensä 4,7 prosenttia edellisvuoteen verrattuna ja nousi 417,3 miljardiin patacaan (45,0 miljardia euroa).² Macaon talous ei ollut kuitenkaan vielä elpynyt täysin pandemiaa edeltäneelle tasolle.

Taloukasvua tuki vuonna 2025 **matkailijoiden määrän kasvu**. Macaossa kävi vuoden aikana yhteensä 40,1 miljoonaa ihmistä. Tämä on 14,7 prosenttia enemmän kuin edellisvuotena, ja matkailijoiden määrä ylitti covid-19-pandemiaa edeltäneen tason (39,4 miljoonaa vuonna 2019) ensimmäisen kerran pandemian päättymisen jälkeen. Manner-Kiinasta tulleiden matkailijoiden osuus kaikista Macaossa käyneistä matkailijoista oli 72,4 prosenttia ja Hongkongista tulleiden matkailijoiden osuus 18,2 prosenttia.³

² Macaon erityishallintoalueen hallituksen lehdistötiedote, <https://www.gov.mo/en/news/392652/>.

³ Tilasto- ja väestönlaskentakeskus, Macaon erityishallintoalueen hallitus, <https://www.dsec.gov.mo/en-US/>.

Macaon taloutta edistivät edelleen eniten **rahapeliala ja siihen liittyvät alat**, joita tuki pitkälti matkailijoiden rahankäyttö. Rahapelitulot elpyivät edelleen vuonna 2025 ja kasvoivat 9,1 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna eli 248,0 miljardiin patacaan (26,7 miljardia euroa).⁴ Kasvusta huolimatta rahapelitulot olivat edelleen 15,4 prosenttia pienemmät kuin ennen pandemiaa (vuonna 2019).

Työttömyysaste oli 1,9 prosenttia vuonna 2025, mikä tarkoittaa hienoista kasvua 1,8 prosentista vuonna 2024. **Inflaatio** oli vuoden aikana hidasta, ja kuluttajahintaindeksi nousi keskimäärin 0,3 prosenttia.

Macaon **julkisen talouden varannot** olivat vuoden 2025 lopussa 667 miljardia patacaa (71,9 miljardia euroa), mikä on 8,2 prosenttia enemmän kuin vuoden 2024 lopussa. Varannot riittävät kattamaan noin 7,1 vuoden julkiset menot (vuoden 2025 julkisten menojen perusteella).

Vuonna 2024 (viimeisimmät Macaosta saatavilla olevat tilastot) **suorien ulkomaisten investointien** määrä Macaossa ylsi 395 miljardiin patacaan (42,6 miljardia euroa), mikä on 4,5 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Hongkongin ja Manner-Kiinan osuudet kaikista suorista ulkomaisista investoinneista olivat suurimmat.

Talouspolitiikka

Hallintojohtaja Sam Hou Fai esitteli 18. marraskuuta 2025 pitämässään linjapuheessa Macaon talouden painopisteet, joita ovat seuraavat: i) edistetään Macaon talouden monipuolistamista, ii) jatketaan Guangdongin, Hongkongin ja Macaon suuralueen (Greater Bay Area) kehittämistä ja siihen yhdyntymistä, iii) jatketaan integroitumista ja osallistumista Manner-Kiinan talouskehitykseen, iv) kehitetään edelleen Hengqinissä sijaitsevaa Guangdongin ja Macaon välistä tiiviin yhteistyön vyöhykettä, v) vahvistetaan Macaon roolia Manner-Kiinan ja portugalinkielisten maiden välisenä yhdyssiteenä sekä vi) parannetaan Macaon hallintoa. Linjapuheessa ilmoitettiin myös aloitteista liiketoimintaympäristön parantamiseksi, mukaan lukien sääntöjen tarkistaminen, menettelyjen virtaviivaistaminen ja digitalisointi, osastojen uudelleenorganisointi, korruptionvastaisen työn vahvistaminen sekä pienten ja keskisuurten yritysten tukemisen jatkaminen.

Rahapelialalla kasinotoimiluvan haltijoiden on edelleen investoitava muuhun kuin rahapelitoimintaan tukeakseen Macaon talouden monipuolistamista. Vuoden aikana satelliittikasinot (kasinot, joita hallinnoivat kolmannet osapuolet kaupungin suurimpien toimiluvanhaltijoiden toimitilujen nojalla) suljettiin vuonna 2022 hyväksytyn uuden rahapelilain mukaisesti. Lakiin sisältyi vaatimus lopettaa satelliittikasinot vuoden 2025 joulukuuhun mennessä.⁵ Hallintojohtaja ilmoitti linjapuheessaan, että hallitus aikoo suorittaa lakisääteisen arvioinnin kasinotoimiluvan haltijoiden toiminnasta ja muun muassa arvioida niiden investointeja muuhun kuin rahapelitoimintaan Macaon talouden monipuolistamisen tukemiseksi. Lainsäädäntöneuvostossa esitettiin vuoden aikana lakiehdotus Macaossa

⁴ Muunnettu euroiksi käyttäen joulukuun 2025 lopun vaihtokurssia (1 EUR = 9,28 MOP), https://commission.europa.eu/funding-tenders/procedures-guidelines-tenders/information-contractors-and-beneficiaries/exchange-rate-inforeuro_fi.

⁵ Tilasto- ja väestönlaskentakeskus, Macaon erityishallintoalueen hallitus, <https://www.gov.mo/en/news/360247/>.

harjoitettavaa mainontaa koskevien sääntöjen muuttamiseksi, mukaan lukien rahapelitoimintaa koskevan mainonnan aiempaa tiukempi sääntely.⁶

Tärkeimmän, **talouden monipuolistamisen** edistämistä koskevan politiikan täytäntöönpanoa jatkettiin vuoden aikana. Tavoitteena oli lisätä muiden toimialojen kuin rahapelialan osuutta BKT:sta. Tämä tavoite on tarkoitus saavuttaa kehittämällä ”1+4”-toimialoja (”1” viittaa matkailu- ja vapaa-ajan palveluihin) eli monipuolistamalla matkailijoiden lähtöalueita ja ohjaamalla matkailijoita käyttämään rahaa muuhun kuin rahapelitoimintaan. Neljä muuta toimialaa ovat terveydenhuolto (jonka osalta keskitytään perinteiseen kiinalaiseen lääketieteeseen, mukaan lukien tutkimus- ja kehitystoiminta, tuotanto, terveydenhuoltopalvelut ja ulkomaille laajentuminen), rahoituspalvelut, uudet teknologiat sekä kokous- ja näyttelytoiminta, kauppa, kulttuuri ja urheilu. Hallintojohtaja totesi linjapuheessaan, että monipuolistuminen on ollut odotettua hitaampaa.

Alan edustajien mukaan talouden monipuolistamisen esteenä on **monipuolisen osaamisreservin puute** Macaossa. Linjapuheessa ilmoitettiin, että hallitus pyrkii houkuttelemaan Macaoon lisää huippuosajia mutta samalla asettamaan edelleen etusijalle paikallisen työllisyyden.

Linjapuheessa esiteltiin aloitteet **uusien teknologioiden ja innovoinnin** tukemiseksi. Tämä sisältää muun muassa lahjakkuuksien houkuttelemisen ja vaalimisen sekä rahoituksen jatkamisen erilaisten tutkimus- ja innovointijärjestelmien sekä hallituksen uusien teollisuuden ja teknologian kehitysrahastojen avulla. Yhtenä tavoitteena on myös houkutella ulkomaisia yrityksiä ja erityisesti saada ne perustamaan toimipiste Hengqiniin. Macaoon halutaan houkutella muun muassa integroitujen piirien, biologisten lääkkeiden ja digitaaliteknologian parissa toimivia sekä ilmailu- ja avaruusalan yrityksiä. Tutkimusyhteistyötä Manner-Kiinan ja portugalinkielisten maiden kanssa edistetään. Hallitus aikoo rakentaa uuden teollisuuspuiston teknologian tutkimista ja kehittämistä varten ja suunnittelee satelliittien laukaisemista yhteistyössä Manner-Kiinan kanssa. Digitaalitaloutta edistetään muun muassa sähköisen kaupankäynnin ja rajatylittävien digitaalisten renminbimääräisten maksujen osalta. Vuoden aikana Macaon teknologiayritysten sertifiointiohjelmassa sertifioitiin uusia yrityksiä. Vuoden 2025 marraskuuhun mennessä oli sertifioitu 51 yritystä, jotka työllistivät hallituksen lähteiden mukaan 1 800 henkilöä.⁷

Kokousten ja näyttelyjen osalta Macaossa järjestettiin vuoden 2025 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana 1 331 kokousta, kannustematkaa, konferenssia ja näyttelyä, jäljempänä ’kokous-, kannuste- ja tapahtumamatkat’, mikä on 25,7 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna ja enemmän kuin vuonna 2019.⁸

Terveyden osalta hallitus edistää suuria terveyteen liittyviä toimialoja, kuten terveydenhuoltopalveluja, terveystaumatua sekä perinteisen kiinalaisen lääketieteen kehittämistä, tuotantoa ja kaupallistamista – myös yhteistyössä Hengqinin kanssa.⁹

⁶ Macaon erityishallintoalueen lainsäädäntöneuvoston verkkosivusto, <https://www.al.gov.mo/pt/law/lawcase/615>.

⁷ Tieteen ja teknologian kehitysrahaston verkkosivusto, https://www.fdc.gov.mo/en/fund_information_detail/article/mhsugm5e.html#:~:text=The%20%E2%80%9CTechnology%20Enterprise%20Certification%20Program%E2%80%9D%20has%20been,annual%20revenue%20of%20nearly%20MOP%204.3%20billion.

⁸ Lehdistötiedote, Tilasto- ja väestönlaskentakeskus, Macaon erityishallintoalueen hallitus, <https://www.gov.mo/en/news/374828/>.

⁹ Hengqinin talouskehitysviraston lehdistötiedote, https://www.hengqin.gov.cn/invest-hengqin-en/hqzx/news/zcdt/content/post_3862629.html.

Hengqinissä sijaitsee myös perinteisen kiinalaisen lääketieteen puisto Guangdongin ja Macaon yhteistyötä varten.

Rahoituspalvelujen osalta Macao pyrkii houkuttelemaan lisää ulkomaisia rahastoja ja yrityksiä (myös verokannustimien avulla) sekä uudistamaan edelleen rahoituspalveluja koskevaa lainsäädäntökehystä. Hallitus pyrkii myös kehittämään Macaon joukkolainamarkkinoita muun muassa edistämällä yhteyksiä Manner-Kiinaan sekä kansainvälisiä yhteyksiä ja houkuttelemalla liikkeeseenlaskuja Manner-Kiinasta (Kiinan valtiovarainministeriö, Guangdongin maakunnan hallitus ja Shenzhenin kaupunki laskivat liikkeeseen joukkolainoja Macaossa vuoden aikana).¹⁰ Vuoden aikana otettiin käyttöön suora yhteys Hongkongin rahamarkkinoiden keskusyksikön ja Macaon arvopaperikeskuksen välillä joukkolainamarkkinoiden kehittymisen edistämiseksi näillä kahdella alueella.¹¹ Lisäksi Macao uudisti sijoitusrahastoja koskevan lain (joka hyväksyttiin 28. heinäkuuta 2025 ja joka tuli voimaan 1. tammikuuta 2026)¹². Lain tavoitteena on edistää sääntelyn lähentymistä ja yhteyksiä Macaon ja ulkomaisten rahastomarkkinoiden välillä sekä houkutella lisää ulkomaisia instituutioita. Elokuussa 2025 tuli voimaan vakuutusedustajien toimintaa koskeva laki (laki nro 15/2024)¹³, jolla muutettiin vakuutusalan lupajärjestelmää, toimintastandardeja ja valvontakehystä.

Macao otti vuoden aikana käyttöön uuden **siviili-ilmailua** koskevan oikeudellisen kehyksen, jonka tavoitteena on parantaa markkinoille pääsyä ottamalla käyttöön matkustajaliikenteen harjoittamista koskeva tarjousperusteinen lupajärjestelmä (joka päättää yksinoikeudella Air Macaulle myönnetyn toimiluvan Macaon alueella).¹⁴

Ympäristöpolitiikan osalta hallintojohtaja ilmoitti linjapuheessaan toimista jäteveden käsittelyn parantamiseksi, jätteiden vähentämiseksi sekä ilmastokatastrofien (myös tulvien) ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi. Hallitus aikoo nostaa China Southern Power Grid -yritykseltä Macaoon hankitun puhtaan sähkön osuuden 50 prosenttiin (suurin osa Macaon sähköstä tuodaan Manner-Kiinasta). Hallitus aikoo jatkaa sähköajoneuvojen ja vihreän joukkoliikenteen edistämistä sekä julkaista ympäristönsuojelusuunnitelman (2026–2030). Hiljattain rekisteröidyistä moottoriajoneuvoista 37,8 prosenttia oli sähköajoneuvoja vuonna 2025.¹⁵ Vuoden 2025 Macaon kansainvälinen ympäristöalan yhteistyöfoorumi ja siihen liittyvä näyttely järjestettiin maaliskuussa.

Hallitus jatkoi vuoden aikana **taloudellisen tuen jakamista asukkaille**, ja siihen sisältyi muun muassa varallisuudenjakojärjestelmästä myönnettäviä rahaetuksia sekä erilaisia tukia.

¹⁰ Macaon rahaviranomaisen lehdistötiedotteet:

<https://www.gov.mo/en/news/363318/>

<https://www.gov.mo/en/news/366975/>

<https://www.gov.mo/en/news/367989/>

¹¹ Hongkongin rahaviranomaisen lehdistötiedote,

<https://www.hkma.gov.hk/eng/news-and-media/press-releases/2025/01/20250121-3/>

¹² Macaon erityishallintoalueen hallituksen lehdistötiedote,

<https://www.gov.mo/en/news/391480/>

¹³ Macaon erityishallintoalueen hallituksen virallinen lehti,

<https://bo.dsaj.gov.mo/bo/i/2024/33/lei15.asp>

¹⁴ Macaon erityishallintoalueen hallituksen virallinen lehti,

<https://bo.dsaj.gov.mo/bo/i/2025/27/lei04.asp#4>

¹⁵ Macaon erityishallintoalueen hallituksen lehdistötiedote,

<https://www.gov.mo/en/news/392648/>

Vuoden aikana tehtiin infrastruktuuritöitä, mukaan lukien julkisten vuokra-asuntojen ja liikenteen infrastruktuurit. Hallitus aikoo laajentaa edelleen Macaon lentoasemaa (laajennushanke sijaitsee Hengqinissä) ja erityishallintoalueen kaupunkirautatieverkostoa sekä rakentaa teollisuuspuiston ja matkailu- ja kulttuurialueen sekä yliopistokampuksen Hengqiniin.

Taloudellinen yhdentyminen Manner-Kiinaan

Manner-Kiina on Macaon suurin kauppakumppani tavarakaupassa. Sen osuus Macaon koko ulkomaankaupasta oli 29,4 prosenttia vuonna 2025. Lisäksi Manner-Kiina teki erityishallintoalueelle toiseksi eniten suoria ulkomaisia investointeja vuonna 2024 (viimeisimmät saatavilla olevat tiedot). Eniten niitä teki Hongkong. Macaon talous on hyvin riippuvainen Manner-Kiinasta tulevista vierailijoista, jotka saapuvat erityishallintoalueelle matkailutarkoituksessa ja rahapelien vuoksi.

Macao jatkaa asemoitumista Manner-Kiinan ja **portugalinkielisten maiden** väliseksi alustaksi ja yhdyssiteeksi muun muassa matkailun, kaupan ja investointien, teknologian sekä rahoituspalvelujen aloilla.

Macao edistää myös syvempää taloudellista yhdentymistä Manner-Kiinaan, etenkin **Guangdongin, Hongkongin ja Macaon suuralueen** ja Hengqinissä sijaitsevan Guangdongin ja Macaon välisen tiiviin yhteistyön vyöhykkeen kaltaisten aloitteiden avulla.

Marraskuussa 2025 pitämässään linjapuheessa hallintojohtaja selitti, että Macao osallistuu jatkossakin aktiivisesti Guangdongin, Hongkongin ja Macaon suuralueen kehittämiseen ja pyrkii edelleen yhdenmukaistamaan sääntöjä ja mekanismeja alueella. Lisäksi Macao aikoo vahvistaa yhteistyötä Guangdongin ja Hongkongin viranomaisten kanssa sekä lisätä infrastruktuuriyhteyksiä ja ihmisten rajatylittävää liikkumista. Macaon asukkaita kannustetaan asumaan ja työskentelemään Guangdongin, Hongkongin ja Macaon suuralueella muun muassa helpottamalla rajatylittävien hallinto-, hyvinvointi- ja terveydenhuoltopalvelujen saatavuutta. Tavoitteena on myös edistää Guangdongin, Hongkongin ja Macaon suuralueen matkailubrändiä, tutkimuksen, teknologioiden ja rahoituspalvelujen aloilla tehtävää yhteistyötä sekä osaamistodistusten ja teollis- ja tekijänoikeuksien alueellista tunnustamista.

Hengqinissä sijaitseva Guangdongin ja Macaon välinen tiiviin yhteistyön vyöhyke kattaa noin 100 neliökilometriä – eli noin kolme kertaa Macaon pinta-alaa suuremman alueen – ja sijaitsee Guangdongin maakunnassa erityishallintoalueen vieressä. Guangdong ja Macao hallinnoivat vyöhykettä yhdessä, ja se tarjoaa lisää maa-alaa, joka tukee Macaon talouden monipuolistamista ja syvempää yhdentymistä Manner-Kiinaan. Käytössä on tullijärjestely, jossa Hengqinin yhteistyövyöhykkeelle saapuviin macaolaisiin tavaroihin sovelletaan etuuskohtelua (vaatimukset täyttävät tavarat vapautetaan Manner-Kiinan verosta). Vuoden aikana julkaistiin suunnitelmia¹⁶ Hengqinin kehittämiseksi, ja lisäksi Macaon hallintojohtaja korosti linjapuheessaan vyöhykkeen kehittämistä yhtenä pääpolitiikkana. Ensisijaisia kehitettäviä talouden aloja ovat innovointi ja teknologia, älykäs valmistus, terveydenhuolto ja perinteinen kiinalainen lääketiede, rahoituspalvelut sekä vapaa-aika ja kokous-, kannuste- ja tapahtumamatkat. Toimintapolitiikkoja ovat muun muassa yhdentymisen sekä sääntelyn

¹⁶ Hengqinissä sijaitsevan Guangdongin ja Macaon välisen tiiviin yhteistyön vyöhykkeen yleinen aluesuunnitelma (2021–2035), https://www.hengqin.gov.cn/macao_zh_hans/zwgk/zcfg/zyzc/content/post_3836370.html.

Hengqinissä sijaitsevan Guangdongin ja Macaon välisen tiiviin yhteistyön vyöhykkeen teollisuuden kehittämisohjelma (2025–2029), https://www.hengqin.gov.cn/macao_zh_hans/zwgk/tzgg/gg/content/post_3810641.html.

yhdenmukaistamisen edistäminen, liiketoimintaympäristön parantaminen sekä Macaon yritysten ja asukkaiden kannustaminen sijoittautumaan Hengqiniin.

Virallisten tilastojen mukaan Hengqinin BKT oli vuonna 2025 yhteensä 54,7 miljardia renminbiä (6,7 miljardia euroa), vyöhykkeelle oli sijoittautunut 7 681 Macaon rahoittamaa yritystä (joulukuussa 2025)¹⁷ ja Hengqinissä asui 23 749 ja kävi töissä 5 762 macaolaista (kesäkuussa 2025)¹⁸.

Rajatyöläisten Wealth Management Connect -järjestelmän avulla vaatimukset täyttävät Manner-Kiinan, Hongkongin ja Macaon asukkaat voivat investoida toistensa markkinoilla jaettaviin varainhoitotuotteisiin. Järjestelmässä on mukana 11 macaolaista pankkia.

Manner-Kiinan ja Macaon tiiviimpää taloudellista kumppanuutta koskevassa järjestelyssä Kiinan markkinoille saapuvat macaolaiset tavarat vapautettu tulleista ja macaolaisille palveluntarjoajille on myönnetty etuuskohteluun perustuva pääsy.

III. Macaon ja Manner-Kiinan suhteet

Kiinan kommunistisen puolueen 20. keskuskomitea piti neljännen täysistuntonsa 20.–23. lokakuuta. Kokouksessa keskityttiin laatimaan Kiinan 15. viisivuotissuunnitelma, joka ohjaa maan kehittämistä vuosina 2026–2030. Kiinan kommunistisen puolueen keskuskomitean 28. lokakuuta julkaistuissa suosituksissa, jotka koskevat 15:n kansallista taloudellista ja sosiaalista kehitystä koskevan viisivuotissuunnitelman laatimista, puolue lupasi tukea Hongkongin ja Macaon pitkän aikavälin vaurautta ja vakautta.

Macaon hallintojohtaja korosti 23. lokakuuta, että Macao aikoo hyödyntää uusia 15. viisivuotissuunnitelman tarjoamia mahdollisuuksia. Lausunnon mukaan hallitus aikoo syventää yhteyksiään kansainväliseen yhteisöön, jotta kansallista kehitystä voidaan edistää paremmin.

Valtuuskunta, johon kuuluivat Kiinan tiedeakatemian puheenjohtaja, raha- ja talousasioista vastaavan keskuskomission puheenjohtaja ja viraston apulaisjohtaja sekä Kiinan kommunistisen puolueen maaseutuasioista vastaavan keskusjohtoryhmän viraston apulaisjohtaja, vieraili Macaossa 22.–23. marraskuuta keskustellakseen 15. viisivuotissuunnitelmasta ja sen vaikutuksista Macaoon. Valtuuskunta vieraili myös Hengqinissä sijaitsevalla Guangdongin ja Macaon välisellä tiiviin yhteistyön vyöhykkeellä.

Kiinan kommunistisen puolueen keskuskomitean ja Kiinan valtioneuvoston alaisen Hongkongin ja Macaon asioita käsittelevän työtoimiston johtaja Xia Baolong vieraili Macaossa 8.–13. toukokuuta. Tämä oli Xian ensimmäinen tarkastuskäynti Macaoon sen jälkeen, kun paikallishallinto oli astunut virkaan joulukuussa 2024. Xia kehotti hallitusta hyödyntämään ”toimeenpanojohtoisen järjestelmän” edut.

Lisäksi Xia kehotti Macaon ja Hongkongin liike-elämän yhteisöjä ylläpitämään taisteluhenkeä ja edistämään aiempaa enemmän kansallista talouskehitystä. Xia totesi, että jokaisen olisi puolustettava vankkumattomasti kansallisen edun perusperiaatetta, kun kansallisille eduille aiheutuu vahinkoa.

¹⁷ Hengqinin talouskehitysviraston verkkosivusto, <https://www.hengqin.gov.cn/invest-hengqin-en/tshq/tjsj/index.html>.

¹⁸ Hengqinin talouskehitysviraston lehdistötiedote, https://www.hengqin.gov.cn/macao_en/xwbb/content/post_3831188.html.

Kiinan valtioneuvosto nimitti 30. toukokuuta Zhou Jin (Kiinan kommunistisen puolueen toimeenpanevan keskuskomitean alaisen Hongkongin ja Macaon asioita käsittelevän työtoimiston entinen apulaisjohtaja) keskushallinnon Hongkongin-yhteystoimiston uudeksi johtajaksi. Kiinan keskushallinto nimitti 14. heinäkuuta Xu Qifangin (Kiinan kommunistisen puolueen keskuskomitean organisaatio-osaston entinen apulaisjohtaja) Zhoun seuraajaksi Hongkongin ja Macaon asioita käsittelevään työtoimistoon.

Guangdong, Hongkong ja Macao isännöivät marras- ja joulukuussa 2025 yhdessä 15. kansallisia kisoja, vammaisten henkilöiden 12. kansallisia kisoja sekä 9. kansallisia erityisolympialaisia. Tämä oli ensimmäinen kerta, kun Guangdongin, Hongkongin ja Macaon suuralue isännöi yhdessä kansallisia kisoja.

IV. EU:n ja Macaon kahdenväliset suhteet ja yhteistyö vuonna 2025

Vuonna 1992 tehdyllä Euroopan talousyhteisön ja Macaon välisellä kaupp- ja yhteistyösopimuksella pyrittiin vahvistamaan edelleen EU:n ja Macaon välisiä suhteita. Sopimus koskee yhteistyötä kaupan, talouden, tieteen ja teknologian aloilla.

EU:n ja Macaon sekakomitea on Macaon ja EU:n välinen keskustelufoorumi useilla osa-alueilla. Viimeisin **sekakomitean kokous** pidettiin vuonna 2019.

Euroopan unionin toimisto järjesti vuonna 2025 Eurooppa-päivän juhlatilaisuuden toisen kerran covid-19-pandemiaan liittyvien matkustusrajoitusten poistamisen jälkeen. Euroopan unionin Hongkongin- ja Macaon-toimiston päällikkö tapasi Macaon virkamiehiä (myös hallintojohtajan) sekä liike-elämän ja kansalaisyhteiskunnan sidosryhmiä useaan otteeseen vuoden aikana.

Kolmannet Macaon kansainväliset queer-elokuvafestivaalit pidettiin 30. toukokuuta – 21. kesäkuuta EU:n jäsenvaltioiden pääkonsulaattien ja kulttuuri-instituuttien tuella.

EU oli vuonna 2025 Macaon toiseksi suurin kauppakumppani tavarakaupassa. Sen osuus Macaon kokonaiskaupasta oli 25,3 prosenttia (Macaon suurimman kauppakumppanin Manner-Kiinan osuus oli 28,3 prosenttia).

Eurostatin tietojen mukaan **EU:n kahdenvälinen tavarakauppa Macaon kanssa** oli vuonna 2025 arvoltaan 887 miljoonaa euroa ja koostui pääasiassa EU:n viennistä Macaoon (801 miljoonaa euroa). EU:sta Macaoon suuntautuvan viennin tärkeimpiä tuotteita olivat vaatteet ja asusteet, korut, nahka- ja ylellisyystuotteet, elintarvikkeet ja juomat sekä kuljetusvälineet.

Palvelukaupan osalta EU vei Macaoon palveluja Eurostatin tietojen mukaan 292 miljoonan euron arvosta vuonna 2024 (7,7 prosenttia enemmän kuin vuonna 2023). Macaosta EU:hun suuntautuvan tuonnin arvo oli 95 miljoonaa euroa vuonna 2024 (23,8 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2023).

Eurostatin mukaan **EU:n ulkomaiset suorat investoinnit** Macaoon olivat 1,68 miljardia euroa vuoden 2024 lopussa (viimeisimmät saatavilla olevat tiedot), kun taas Macaosta EU:hun tehtyjen suorien ulkomaisten investointien määrä oli 1,17 miljardia euroa.